

Voorstelling jaarverslag 2024-2025
Commissie Jeugd

Rechten op de drempel

Caroline Vrijens

Vlaams kinderrechtencommissaris

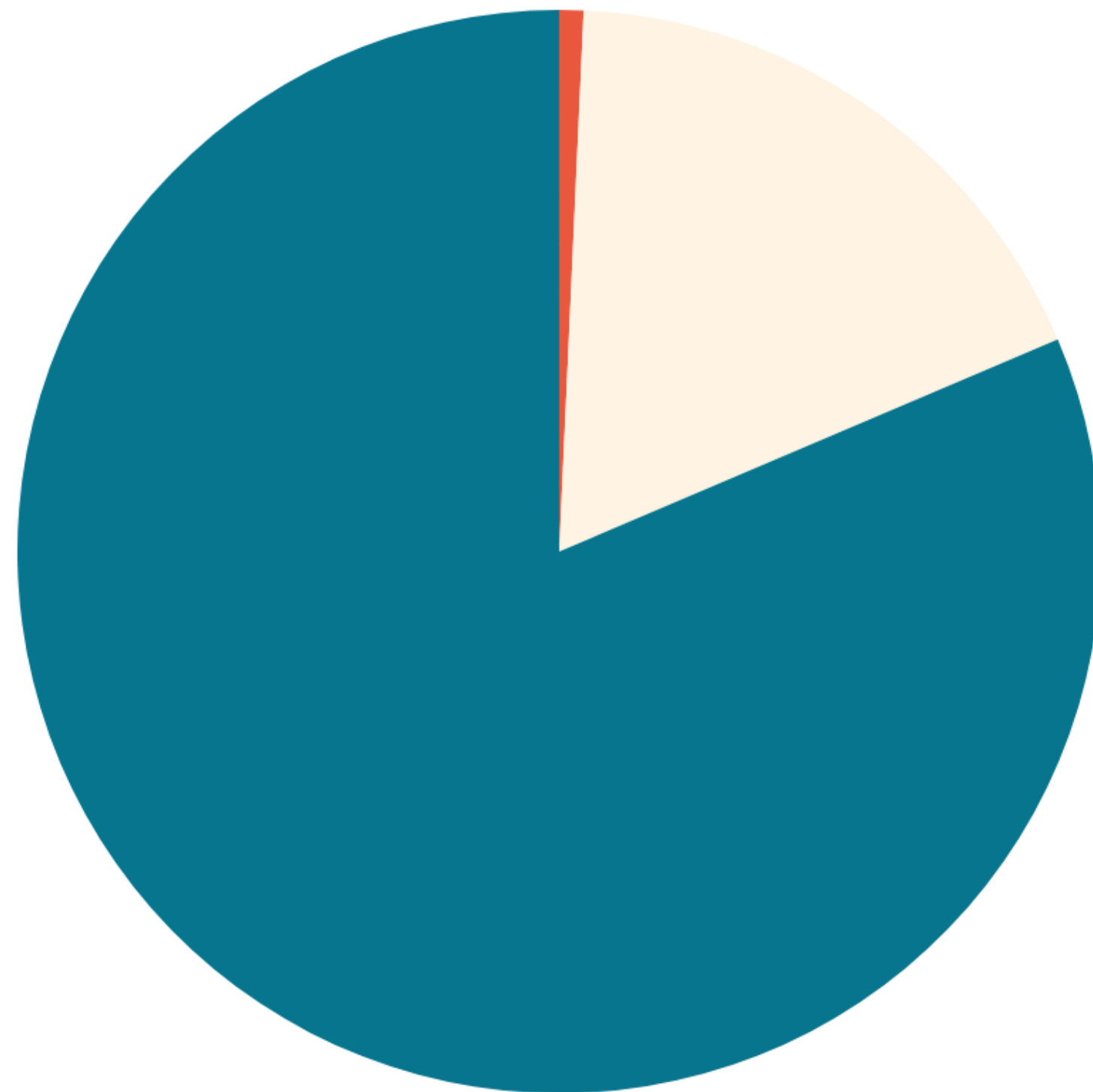
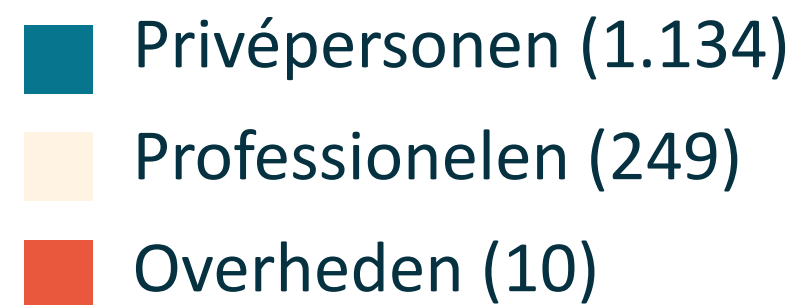

Totaal aantal
meldingen & klachten
1393

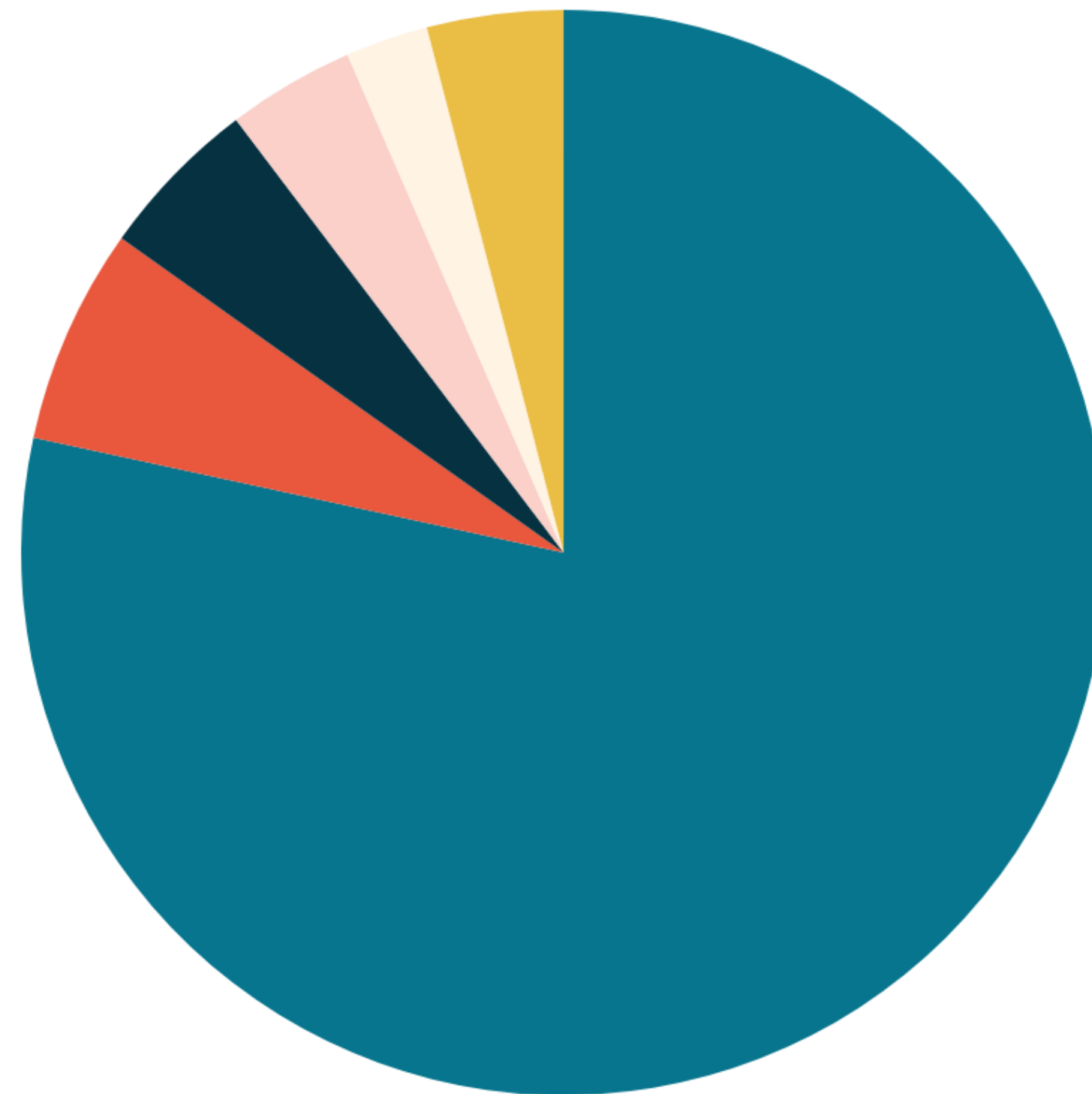
Wie contacteert ons?

1.393 contacten

Wie contacteert ons?

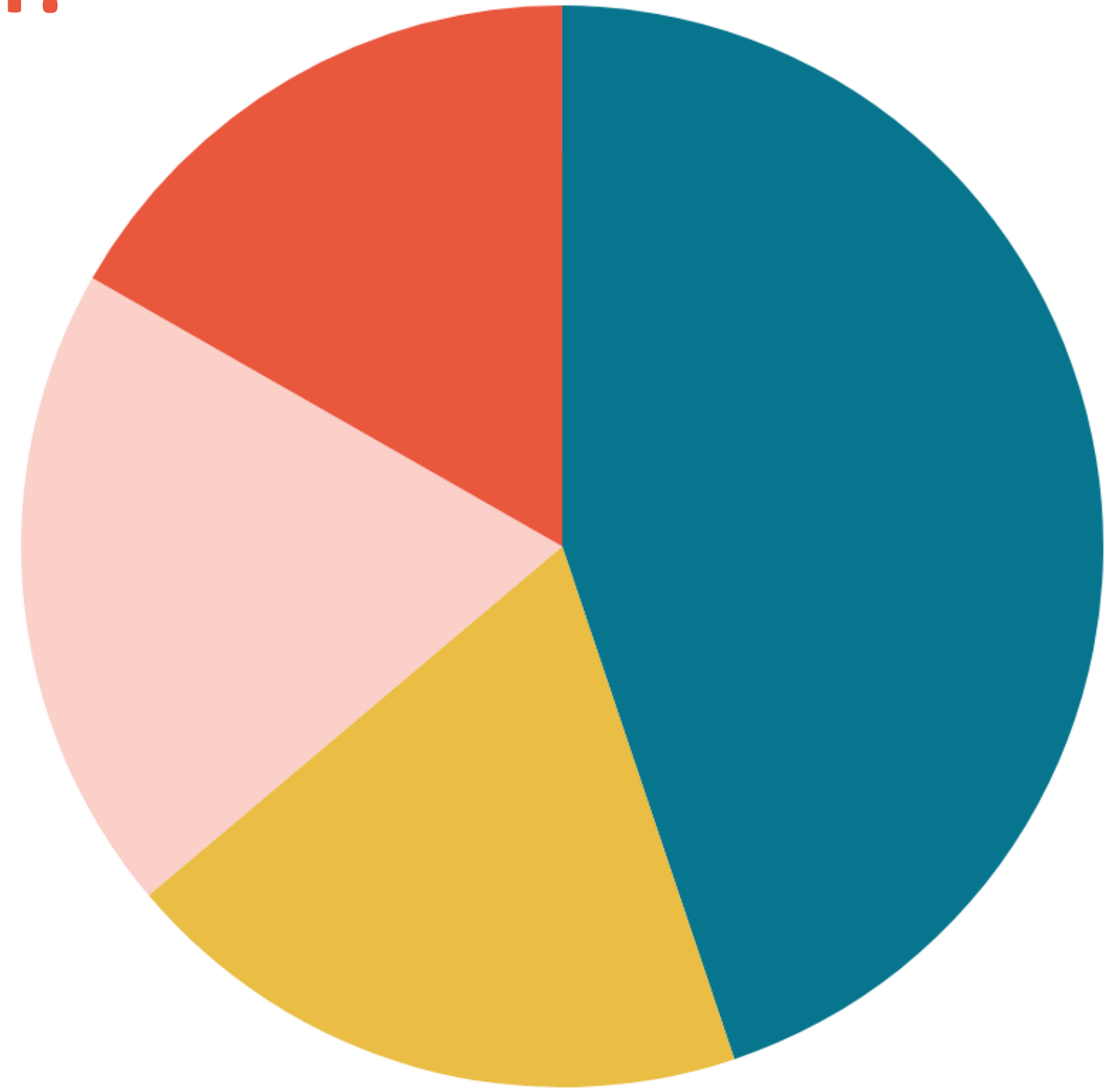
1.134 privépersonen

Waarover gaan de meldingen?

1.393 meldingen

- Onderwijs: sancties, leerlingen met specifieke leernoden, pesten, ... (635)
- Hulp aan minderjarigen: jeugdhulp, gezondheidszorg, ... (275)
- Gezin: scheiding, ouderschap, afstamming en adoptie, ... (246)
- Andere thema's: kinderen op de vlucht, vrije tijd, justitie en politie, ... (237)

Drempels

- Verdwalen in regels en procedures
- Geldgebrek waardoor rechten stilvallen
- Jongeren die zich niet gehoord voelen
- Anders behandeld worden
- Angst om te vragen waar een kind recht op heeft of gebrek aan vertrouwen

Elke klacht is een signaal

Rechten op de drempel

Hoe komt het Kinderrechtencommissariaat op voor rechten van kinderen?
Hoe detecteert, signaleert en adviseert het?
Waar knelt het voor kinderen en hun rechten?

Drempels in ons onderwijs

Personeelstekort heeft grote impact

Dossier Thuiszitters voorgesteld in het Parlement

- Veel reacties en nu verder aan de slag
- Nood aan welzijnsprofessional in elke school
- Nieuw actieplan 'Goed Gedragen'

Evolutie naar scholen voor iedereen moet verdergezet worden

Thuiszitters uit de schaduw

Wat kinderen en jongeren, ouders
en professionals ons leren

Drempels in de hulpverlening

Lange wachtlijsten voor kinderen en gezinnen

- Tijdens het wachten verergeren de problemen voor kinderen en jongeren vaak (meldingen MFC's en andere voorzieningen)
- Baby's, kinderen en jongeren om niet medische redenen in ziekenhuizen terwijl dit niet de juiste plek is
- Wachtlijsten bij de VK's terwijl er verontrusting is

Gebrek aan basisveiligheid voor kinderen en jongeren

Reactie op “Naar de jeugdhulp van morgen”

Advies KRC van 23 januari 2026, voordien adviezen over regeerakkoord en beleidsnota!

- Veel zaken waar we principieel achter staan: woningen voor jeugdhulpverleners, aanklappende ondersteuning kwetsbare aanstaande ouders, gezinsopvang, ambitie rond wachtlijsten...
- Maar we wachten nog af hoe dit verder concreet gemaakt zal worden. Jongeren die nu op wachtlijsten staan hebben nood aan duidelijke actiepunten.

De wooncrisis treft kinderen in hun rechten

Cijfers die spreken

- In sommige steden is één op vier tot één op drie dak- en thuislozen minderjarig
- Naar schatting 6.000 kinderen in Vlaanderen zijn dak- of thuisloos
- Elke week dreigen bijna tweehonderd gezinnen uit huis gezet te worden in Vlaanderen
- Grote gezinnen wachten gemiddeld meer dan vijf jaar en soms tien jaar op sociale woning
- Eén op de vier dak- en thuisloze jongeren tussen 18 en 25 jaar leefde voorheen in voorziening

Extra kwetsbaarheid van gezinnen in armoede, jongeren die de jeugdhulp verlaten en gezinnen die erkend zijn als vluchteling

Een straffer woonbeleid voor kinderen en jongeren

Een woning vinden is vaak erg moeilijk en soms wordt zelfs voorgesteld kinderen te plaatsen ...

- Focus in het woonbeleid op kinderen en kwetsbare groepen
- Veel meer inzetten lokaal op preventieve woonbegeleiding om uithuiszettingen te voorkomen
- Zorgen voor meer sociale woonoplossingen: toewijzingsregels van sociale woningen herbekijken en potentieel op de huurmarkt veel meer benutten

Asielopvang duikt onder de minimumnorm

- Een op de drie bewoners in de asielcentra is minderjarig
- We kregen meldingen en deden bezoeken
- Grote verschillen tussen de centra: op sommige plaatsen worden basisnormen rond hygiëne, sanitair, voeding, privacy en veiligheid niet gehaald
- Infrastructuur is niet gepast en onvoldoende middelen en mensen

Asielopvang moet kindvriendelijker en veiliger

- Asielopvang moet veilig en kindvriendelijk zijn en de eigen minimumnormen respecteren
- Laat lokale besturen mee verantwoordelijkheid opnemen
- Installeer een extern, onafhankelijk toezicht in de opvangcentra

Participatie in vrije tijd onder druk

- Sport belangrijk voor participatie, ontwikkeling en welzijn
- Meldingen over uitsluitingen, ongelijke speelkansen en geweigerde transfers
- Jongeren raken soms “vast” tussen clubs en mogen niet spelen
- Strikte internationale regels creëren disproportionele drempels
- Jongeren niet altijd betrokken bij ingrijpende besluitvorming

Advies bij ontwerp Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) 2025-2029

Positief over het ontwerp van het plan en het traject ernaartoe! Onze aandachtspunten:

- Budgetten nodig
- Grote uitdagingen die moeten worden aangepakt buiten het JKP (racisme, kinderen op de vlucht, wantrouwen naar politie, wachtlijsten in de zorg, ongelijke onderwijskansen, capaciteits- en lerarentekorten in het onderwijs, onbetrouwbaar openbaar vervoer, milieu- en klimaatproblemen, noden van kinderen met een handicap, de wooncrisis)
- Bruggen uitgooien naar de lokale besturen is zeer goed. We vragen opnieuw om lokale besturen te ondersteunen, explicieter aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om lokaal kinderrechten te realiseren en om dit te monitoren.

De begroting vraagt een kindreflex

- **Besparingen mogen niet ten koste gaan van kinderen en jongeren.** Artikel 4 van het VN-Kinderrechtenverdrag verplicht regeringen om **maximaal beschikbare middelen** in te zetten voor de realisatie van kinderrechten.
- **Bescherm in alle beleidsdomeinen de budgetten die kinderen en jongeren aangaan**
- **Reken vooraf door wat de impact van besparingen op kinderen en jongeren zal zijn**
- **Let op voor negatieve hefboomeffecten**
- **Zorg dat begrotingsdocumenten eenduidig te interpreteren zijn**
- **Geef kinderen en jongeren een stem, ook als het over begroting gaat**

Media en kinderrechten in de digitale wereld

- **Advies 4 juni 2025:** Kinderen hebben recht op een veilige digitale leefwereld
- **Advies 28 oktober 2025:** Naar een betere rechtsbescherming van minderjarige influencers? Op vraag van de Kamercommissie Economie, Consumentenbescherming en Digitalisering
- **Input advies HGR 4 dec 2025:** De effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren
- **27 jan 2026:** Hoorzitting voorstel van resolutie betreffende de opheffing van online anonimiteit en de instelling van een doeltreffende leeftijdscontrole voor toegang tot sociale media

Media

De digitale wereld is niet ontworpen op maat van kinderen en jongeren en is te weinig aangepast aan hun behoeften en ontwikkeling. Het is belangrijk en dringend om kinderrechten ook online te beschermen en te realiseren.

Een actieplan Mediawijsheid is positief. Het is één van de aspecten die bijdragen aan kinderrechten online.

Maar er is doordacht, samenhangend beleid nodig op Europees (DSA), federaal en Vlaams vlak.

Rechten op de drempel

Veel waardering voor de dagelijkse inzet van medewerkers in voorzieningen, noodopvangplekken, ziekenhuizen, asielcentra. Zij doen vaak alles wat ze kunnen om zorg, warmte, nabijheid en aandacht te geven.

Maar soms ontbreken tijd, mogelijkheden, middelen, de juiste infrastructuur, opleiding of zijn er andere drempels.

- **Verantwoordelijkheid van de overheid om de juiste omkadering te voorzien**
- **Elke klacht is meer dan een individueel verhaal. Het is een belangrijk signaal ...**

**Elke beleidsbeslissing
is een kans om
kinderrechten te
realiseren.**

Van praten **over**
naar praten **met**
kinderen en
jongeren

**Elk kind een
waardige thuis
bieden**

**All the way:
het label
'Kindvriendelijk'**

**Maak dat kinderen
ergens terechtkunnen
met hun zorgen,
vragen en ideeën**

Aanknopings-
punten voor een
**kind- en jeugdvriendelijk
lokaal beleid**

kinderrechten.be/project/lokale-besturen

**Kinderopvang, school,
buitenschoolse opvang:
buitenkanalen om
bruggen te slaan**

Bedankt voor uw interesse

www.kinderrechten.be

Rechten op de drempel

Hoe komt het Kinderrechtencommissariaat
op voor rechten van kinderen?
Hoe detecteert, signaleert en adviseert het?
Waar knelt het voor kinderen en hun rechten?

